

Förvaring eller vård?

Bristande resurser slår hårt mot både
personal och ungdomar/klienter

Kam... ove

010-453

st.se/pers

ns institutions

Seko - Service- och kommunikationsfacket 2022

Författare: Emilia Wikström Melin

Omslagsfoto:

Grafisk form: Seko

INNEHÅLL

Förord	4
Inledning	5
LVU, LSU och LVM	5
Övergripande statistik kring personal, ungdomar och intagna.....	5
Vårdtid och kostnad för vård.....	6
Platsbrist	6
Säkerhet vs vård.....	6
Barn och unga med ett allt större vårdbehov.....	7
Särskilda befogenheter	8
Elektroniska kommunikationstjänster - EKT	9
Ett påbörjat förändringsarbete.....	9
Resultat medlemsundersökning 2022	11
Om de svarande	11
Förutsättningar för att göra ett bra arbete	11
Underbemanning och ensamarbete.....	11
Alltmer "utmanande" ungdomar och klienter.....	13
Användning av elektroniska kommunikationstjänster (EKT)	14
Arbetsmiljön.....	14
Hot och våld är fortfarande ett problem	15
Analys och slutsatser	17
Konsekvenser av underbemanningen	17
Konsekvenser av platsbristen.....	17
Samspel mellan säkerhet och vård	17
Personalen - SiS viktigaste resurs	18
Samhället vinner på att SiS lyckas med sitt uppdrag.....	19
I slutänden ett politiskt ansvar.....	19
Sekos krav	20
Bilaga 1 - Medlemsundersökning	21

Förord

Dags att prioritera vården!

De ungdomar och klienter som placeras inom SiS blir det av vitt skilda anledningar. Några för att de har kopplingar till kriminalitet, andra för att de har olika former av missbruksproblematik. Vissa hamnar hos SiS att få hjälp att hantera olika former av utåtagerande beteende som kan innebära fara både för dom själva och andra. Alla har rätt till att veta varför de är placerade inom SiS och alla har rätt att få en vård som är anpassad efter deras individuella behov.

För att SiS ska lyckas med sitt uppdrag är personalen den viktigaste resursen. Därför gör det mig frustrerad när mer än åtta av tio av Sekos medlemmar inom SiS inte anser sig ha rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt arbete. Idag är underbemanningen inom SiS stor vilket leder till ensamarbete, till att behandlingspersonalen känner sig otillräcklig och till att de inte har möjlighet att prioritera en god behandlingsmiljö. Allt handlar bara om att ta sig igenom dagen. Att satsa på personalens arbetsmiljö är att också satsa på ungdomarna och klienternas vårdmiljö.

Under de senaste åren har ett stort fokus inom SiS varit att skärpa säkerheten. Det är bra men säkerhet i sig räcker inte för att få till en trygg miljö inom SiS. Säkerhet behöver snarare ses som ett verktyg för att kunna erbjuda bra behandling och en god vårdmiljö.

I en tid där politikerna tävlar i hårdare tag och strängare straff hoppas jag att de också vågar stanna upp och se de "mjukare" värdena i SiS uppdrag. För ytterst är det ett politiskt ansvar att se till att SiS har de resurser som behövs för att bli en plats där människor får vård och inte bara förvaras. Jag vill se politiskt mod att ge SiS de resurser som behövs för att en ungdom/klient efter sin tid på SiS ska kunna komma ut och leva ett liv fritt från missbruk, kriminalitet eller destruktivt beteende. Det kommer hela samhället att vinna på!

Gabriella Lavecchia,
förbundsordförande Seko

Inledning

Under mars 2022 genomförde Seko en medlemsundersökning för att få reda på mer om arbetsmiljön för våra medlemmar inom Statens institutionsstyrelse. Undersökningen kan delvis ses som en uppföljning på den medlemsundersökning som vi genomförde hösten 2018 och som visade på en vardag inom SiS fylld med hot, våld, ensamarbete och droger. Medlemsundersökningen från 2018 presenterades i rapporten "En myndighet i förfall (februari 2019)". En rapport som lyfte många av de problem som då fanns inom SiS och som blev startskottet för delar av det förändringsarbete som skett inom myndigheten sedan dess. Även från politiskt håll har mycket hänt sedan Sekos rapport 2019. Regeringen har tillskjutit resurser till myndigheten och tillsatt flertalet utredningar kopplade till SiS verksamheter. Men vilka resultat har satsningarna gett hittills? Vilka förutsättningar finns för Sekos medlemmar att göra ett bra jobb och hur säkerställs det att ungdomar och intagna inom SiS får den vård som de har rätt till? Det är några av de frågorna som denna rapport kommer undersöka närmare.

LVU, LSU och LVM

Statens institutionsstyrelsens uppdrag är brett. Inom den så kallade LvM-vården sker tvångsvård av vuxna missbrukare vars vårdbehov inte kan tillgodoses på annat sätt. Enligt Lagen (1988:870) om vård av missbrukare, ska missbruket vara av den art att missbrukaren utsätter sin fysiska och/eller psykiska hälsa för allvarlig fara, löper uppenbar risk att förstöra sitt liv eller kan befaras komma att allvarligt skada sig själv eller någon närstående. Det är socialnämnderna i kommunerna som fattar beslut om att en missbrukare ska omhändertas med stöd av LvM.

På SiS-ungdomshem placeras unga i enlighet med föreskrifterna i "Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LvU). Ungar kan omhändertas med stöd av LvU om det till exempel finns en påtaglig risk att de skadas av missbruk, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende. Placering inom ramen för LvU kan ske upp till den unga fyller 20 år och beslutas av kommunernas socialnämnder.

Till slutna ungdomsvård (LSU) döms unga som begår brott. Den slutna ungdomsvården gäller då istället för fängelse för ungdomar under 18 år. Tiden i slutna ungdomsvård får inte vara längre än fyra år.

Övergripande statistik kring personal, ungdomar och intagna

Nedan följer en kort sammanställning kring vilka som arbetar inom SiS och vilka som vårdas inom SiS.

Seko organiserar främst behandlingspersonal inom SiS. I den gruppen ingår behandlingsassistenter och behandlingspedagoger. Behandlingspersonal är idag uppdelade i två yrkeskategorier; behandlingsassistenter och behandlingspedagoger. Denna upp-

delning gjordes av myndigheten för ett par år sedan (något Seko var emot). Tidigare hade alla samma titel – behandlingsassistenter. När uppdelningen gjordes blev alla då tillsvidareanställda behandlingsassistenter, behandlingspedagoger. Idag är kravet två års eftergymnasial utbildning för att få titeln behandlingspedagog och kravet för behandlingsassistent är gymnasiekompetens. Utöver dessa två stora yrkeskategorier finns även en mindre grupp som kallas för behandlingssamordnare.

Bland behandlingspedagogerna är de allra flesta tillsvidareanställda medan bland behandlingsassistenterna är en majoritet tim- eller visstidsanställda. Totalt omfattar de två grupperna 4099 anställda per 2022-05-01. Tittar man på dessa 4099 anställda som grupp har mer än hälften, 53 procent en tillfällig anställningsform.

Anställningsform 2022-05-01	Tillsvidareanställd	Timanställd	Visstidsanställd	Totalt
Behandlingsassistent	209	1 739	234	2 182
Behandlingspedagog	1 700	155	62	1 917
Totalt	1 909	1 894	296	4 099

Gällande antalet intagningar inom LvU minskade de något mellan 2020 och 2021. Även antalet enskilda individer som togs in minskade något. Av de som 2021 placerades inom SiS var 64 procent pojkar och 36 procent flickor.

Dock minskade också antalet fastställda platser något under samma period. Enligt SiS verksamhetsplan

var antalet fastställda platser den 1 januari 2021, 670 stycken, och den 1 januari 2020 var de 675 stycken. En minskning av antalet fastställda platser skedde också mellan 2020 och 2019. Under det året gick SiS LvU från att ha 731 fastställda platser till 675 stycken.

Intagningar på LvU	Antal intagningar		Antal individer	
	2021	2020	2021	2020
Flickor	408	486	346	405
Pojkar	735	818	626	708
Totalt	1 143	1 304	971	1 113
Intagningar LSU	64	61	64	61

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Även inom LvM skedde det en minskning i antalet intagna mellan 2020 och 2021. Men liksom inom LvU minskade också antalet fastställda platser från 391 stycken 2019 till 359 stycken 2022.

Intagningar på LvM	Antal intagningar		Antal individer	
	2021	2020	2021	2020
Kvinnor	335	324	518	311
Män	545	623	318	578
Totalt	880	947	836	1 113

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Vårdtid och kostnad för vård

Under 2021 var det genomsnittliga antalet vårddygn inom LvU 106 för flickor och 96 för pojkar. Ett vårddygn på en låst behandlingsavdelning kostade 2021, 8600 kr. Det betyder att kostnaden för 100 vårddygn inom LvU var 860000kr för en individ.

Inom LvM var det genomsnittliga antalet vårddygn 119 för kvinnor och 112 för män. Kostnaden för ett vårddygn inom LvM var 5000 kr år 2021. Det betyder att 100 vårddygn kostade 500000 kr.

Platsbrist

Det råder platsbrist inom SiS idag. Även om statistiken ovan visar att både antalet ungdomar/intagna och antalet platser minskade mellan 2020 och 2021, säger det inte hela sanningen om att antalet platser skulle ha minskat för att färre blev placerade. Snarare är det så att antalet plaster har minskat för att det dels saknas personal för att kunna hålla platser öppna,

men också för att avdelningar tvingats stänga då misstankar om missförhållanden har uppdagats.

Situationen med platsbrist inom SiS är så allvarlig att Sveriges kommuner och regioner (SKR) i april lämnade en skrivelse till regeringen med titeln "Platsbristen på SiS får negativa konsekvenser för både unga och kommuner", dnr:22/00565. I skrivelsen lyfter SKR att SiS den 14 april 2022 meddelat att de inte fullt ut klarar av sitt lagstadgade uppdrag på grund av platsbrist. Framför allt gällde det möjligheten att få fram lämpliga platser för omedelbar anvisning för pojkar. I skrivelsen framgår det att i princip alla institutioner är överbelagda och att det finns platser som är dubbelbelagda. Konsekvenserna bli ett stort merarbete för kommunerna då det saknas direkta motsvarigheter till den vård som SiS ger, men även "risker för de ungas liv och hälsa då det är just de barn unga med de största behoven som riskerar att inte få dessa tillgodosedda".¹ Orsakerna till den akuta platsbristen kopplas till en långvarig underfinansiering av SiS verksamhet samt att fastighetsbeståndet inom SiS på flera sätt inte är anpassat efter dagens behov. SKRs skrivelse konstaterar att det behövs krafttag och satsningar från både SiS och regeringen för att möta de utmaningar som finns kring "lokalförslörjningsprogram, behov av kompetenslyft, bemötande- och kulturfrågor, personalomsättning, fortsatt säkerhetsarbete samt andra utmaningar".²

Säkerhet vs vård

En nyckelfaktor för att SiS ska kunna lyckas med sitt uppdrag är att hitta en balans mellan att upprätthålla säkerheten på en institution och att låta det vårdande uppdraget få ta plats. I grunden borde det inte finnas någon motsättning mellan dessa delar.

Idag kan ungdomarna med olika vårdbehov och med olika säkerhetsrisker placeras på samma SiS-avdelning. En 13-åring med en neuropsykiatrisk diagnos kan hamna på samma avdelning som en 17-åring med ett kriminellt förflutet. Detta medför naturligtvis utmaningar för personalen som begränsade resurser ska tillgodose vårdbehoven samtidigt som säkerheten på avdelningen ska upprätthållas.

Forskare Kajsa Nolbeck vid Göteborgs universitet lyfter i sin doktorsavhandling "Confinement and Caring - On sociomaterial practices in secured institutions for youths (2022)"³ att vårdmiljö på SiS-institutionerna idag försvårar en bra vård.

Nolbeck har gjort både observationer och intervjuer med såväl ungdomar som personal, återkommande över fyra års tid. Den personal som Nolbeck intervjuat via fokusgrupper i en av sina delstudier,

¹ Platsbristen på SiS får negativa konsekvenser för både unga och kommuner", skrivelse SKR dnr:22/00565

² Platsbristen på SiS får negativa konsekvenser för både unga och kommuner", skrivelse SKR dnr:22/00565

³ <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/70526> 2022-05-17

totalt 17 anställda inom SiS ungdomsvård, ger i många fall uttryck för en frustration över sin arbets-situation. Nolbeck menar att resultatet visar att personalen ständigt behöver balansera mellan ett barnrättsperspektiv, ett straffrättsligt perspektiv och socialrättsligt perspektiv. Något som skapar både en svår arbetsmiljö för personalen och en svår vårdmiljö för ungdomarna. Resultatet visar att det finns en risk att säkerhet inom SiS innebär en slagsida mot kontroll och bestraffning snarare än att säkerhet skulle kunna vara ett verktyg för att skapa en god vårdmiljö. Detta är något som även syns i Nolbecks andra delstudier. Resultaten visar vidare att personalen ofta saknar stöd uppifrån organisationen kring vad och hur de ska prioritera och balansera vård och säkerhet. När det saknas en tydlighet från chefer och ledning i vad som gäller, finns det risk att det skapas konflikter inom personalgruppen då de själva måste komma fram till vad som ska göras.

Nolbeck konstaterar också att personalen inom SiS hela tiden behöver "ligga ett steg före" och anpassa sina riskbedömningar utifrån de ungdomar med störst "säkerhetsrisk". På grund av begränsade resurser, både rumsliga och sociala, tvingas de arbeta utifrån att "one size fits all" trots att ungdomarna kan ha väldigt olika behov. Det gör också att ungdomarna tenderar att se SiS som ett ställe som präglas av säkerhet, i negativ bemärkelse, snarare än behandling. Ungdomarna ser begränsningarna i sin rörelse- och handlingsfrihet som en bestraffning. Denna upplevelse förstärks också av att det ofta finns en avsaknad av saker som ger en "hemkänsla". Nolbeck skriver följande i en artikel på socialpolitik.com:

Helheten blir en kontrollerande och bestraffande sociomateriell (vård)miljö, där 'vårdandet' enligt vårdvetenskaplig teori och praktik, ofta saknas eller hindras. Vårdvetenskapen betonar etisk medvetenhet, människan som en kapabel person, förtroendefulla relationer och lyhörddhet för individuella variationer och behov. En tillsluten, riskorienterad och säkerhetspräglad miljö tycks, utifrån resultaten, försvåra detta, vilket får konsekvenser för relationerna mellan ungdomar och personal. Vårdande praktiker och interaktioner tycks ständigt bli avbrutna av att personalen låser och låser upp dörrar, tar bort objekt, utvärderar och bedömer vilken 'grad av hemlighet' ungdomarna är förmögna att 'hantera'. Dessa avbrott underminerar och försvårar förtroendefulla relationer, och riskerar att ännu en gång bekräfta ungdomarnas självbild som inkapabla 'farliga barn'.²

Nolbeck ser i sin studie att det finns ett generellt stort engagemang bland personalen inom SiS att

skapa en så bra vardag som möjligt för ungdomarna. Många försöker till sin bristningsgräns göra det bästa av den situation som de befinner sig i. Samtidigt upplever de också en organisation som präglas av "nej" när de frågar efter saker eller resurser. Nolbeck menar att SiS som myndighet måste bli bättre på att stötta sin personal men också våga satsa på det vårdande uppdraget. Under de senaste åren har ett stort fokus legat på att förstärka säkerheten, men nu måste vård och behandling få prioriteras. Ett sätt för att få till bättre vård och mindre fokus på "negativ" säkerhet (kontroll och bestraffning) skulle enligt Nolbeck kunna vara att skapa förutsättningar för en större differentiering av ungdomarna inom SiS. Ungdomar med olika former av problematik bör blandas i mindre utsträckning än idag. Differentiering kan också innebära större möjligheter att sära på ungdomar för att på ett bättre sätt kunna skapa en vårdmiljö där behandling sker i mindre grupper eller enskilt. Idag upplever personalen som Nolbeck intervjuat en oro för "beteendesmitta", att ungdomarna lär sig nya negativa beteenden av varandra.

Barn och unga med ett allt större vårdbehov

I februari 2019 släppte Socialstyrelsen rapporten "Vård för barn och unga i HVB utifrån deras samlade behov". Som en del av den rapporten tittade Socialstyrelsen på förekomsten av dokumenterade psykiska diagnoser och kliniska symptom hos unga som vårdades inom SiS. Resultatet visade på att förekomsten av psykisk ohälsa är hög både bland pojkar och flickor inom SiS, men högre hos flickor.

Enligt Socialstyrelsen hade 71 procent av ungdomarna som undersökts minst en fastställd psykisk diagnos. Den vanligaste fastställda diagnosen var ADHD som 52 procent av flickorna och 39 procent av pojkarna hade. En annan vanlig diagnos var missbruk som 26 procent av pojkarna och 15 procent av flickorna hade. Även diagnoser som uppförandestörning, PTSD, autism, ångest- och/eller depression var vanligt förekommande.

45 procent av ungdomarna hade en så kallad sam-sjuklighet, dvs att de hade mer än en diagnos samtidigt. Den genomsnittliga pojken hade 1.44 diagnoser medan den genomsnittliga flickan hade 1.57 diagnoser.

Vidare konstaterar Socialstyrelsen i sin rapport att 40 procent av ungdomarna som var placerade inom SiS under det senaste halvåret hade haft någon form av akut psykiskt tillstånd, till exempel panikattacker,

¹ <https://socialpolitik.com/2022/05/12/vardmiljo-med-slagsida-mot-sakerhet-och-kontroll-pa-sis/> 2022-05-20

självskadebeteende eller suicidförsök. Suicidförsök var tre gånger så vanligt och självskadebeteende var fyra gånger så vanligt bland flickor.

Gällande våldsamt beteende skriver Socialstyrelsen att i genomsnitt 44 procent av ungdomarna hade varit fysiskt våldsamma mot en annan person under det senaste halvåret. Fysiskt våld förekom också mot egendom. Bland de som uppvisat ett våldsamt beteende under de senaste sex månaderna hade de flesta en frekvens på 2-5 tillfällen.

Socialstyrelsen påpekar också i sin rapport på att framför allt många av de flickor som är placerade inom SiS även har rättigheter via LSS-lagstiftningen. Anledningen till att de hamnar inom SiS är att detta ofta är en sista utväg när familjer, familjehem, personal och boende på HVB-hem eller LSS-boenden utsatts för våld av den unga, eller att de inte haft resurser för att skydda den unga till att skada sig själv.

Nedan följer en lista med orsaker till placeringar inom LvU

Intagningar enligt LvU efter orsak och kön 2021	Flickor	Pojkar
Annat socialt nedbrytande beteende	29%	9%
Kriminalitet	2%	12%
Kriminalitet och annat socialt nedbrytande beteende	2%	8%
Kriminalitet och missbruk	2%	17%
Kriminalitet och övriga orsaker	0%	1%
Kriminalitet, missbruk och annat socialt nedbrytande beteende	8%	22%
Kriminalitet, missbruk och övriga orsaker	2%	2%
Missbruk	10%	7%
Missbruk och annat socialt nedbrytande beteende	28%	8%
Missbruk och övriga orsaker	3%	1%
Övriga orsaker	2%	0%
Orsak ej registerad	12%	13%

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Särskilda befogenheter

Personalen inom SiS har så kallade "särskilda befogenheter, det vill säga rätt att i vissa situationer använda sig av tvångsåtgärder, för att säkerställa en trygg miljö på institutionerna. Exempel på särskilda befogenheter är beslut om vård i enskildhet, kroppsvistation, hållas i avskildhet, inskränkningar att ringa

telefonsamtal och ta emot besök, användning av elektroniska kommunikationstjänster och skyldighet att lämna blod eller urinprov.

Vid beslut om tillämpning av särskilda befogenheter ska det alltid förklaras för ungdomen/klienten varför dessa har använts. Om en ungdom/klient tycker att ett beslut är felaktigt har hen i de flesta fall möjlighet att överklaga detta till förvaltningsrätten.

Antal beslut om särskilda befogenheter, LvU	Flickor 2021	Pojkar 2021	Flickor 2020	Pojkar 2020
Avskiljningar	729	402	982	546
Besök	35	60	34	19
Elektroniska kommunikationstjänster	503	710	653	1 178
Förstöra/försälja omhändertagen egendom	29	33	40	39
Kontroll av försändelse	467	828	462	944
Kroppsvistation	4 090	7 318	3 994	8 089
Omhändertagande av egendom	575	1 008	790	1 466
Provtagning	1 127	2 284	1 040	2 329
Rumsvisitation	974	1 596	1 257	1 985
Vård i enskildhet	522	614	642	809
Vård på läsbar enhet	565	1 011	778	1 428
Ytlig kroppsbesiktning	801	1 020	2 025	4 719

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Avskiljningar LvU efter kön och år	Flickor 2021	Pojkar 2021	Flickor 2020	Pojkar 2020
Antal vårdade personer	499	903	524	979
Antal personer som avskildes	136	134	174	179
Antal avskiljningar	729	402	982	546
Antal avskiljningar per 365 vård dygn	4	1	5	2
Genomsnittlig tid i avskiljning	0t 26m	0t 37m	0t 29m	0t 39m

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Antal beslut om särskilda befogenheter, LvM	Kvinnor 2021	Män 2021	Kvinnor 2020	Män 2020
Avskiljningar	217	66	276	77
Besök			47	23
Elektroniska kommunikationstjänster	73	810	54	1 553
Förstöra/försälja omhändertagen egendom	58	85	86	97
Kontroll av försändelse	1 202	1 279	963	1 354
Kroppsvistation	1 004	1 934	757	2 174
Omhändertagande av egendom	736	1 156	769	1 284
Provtagning	631	602	813	804
Rumsvisitation	158	592	187	468
Vård i enskildhet	343	414	307	561
Vård på läsbar enhet	609	821	571	1 111
Ytlig kroppsbesiktning	211	347	718	1 357

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Avskiljningar LvM efter kön och år	Kvinnor 2021	Män 2021	Kvinnor 2020	Män 2020
Antal vårdade personer	448	719	442	877
Antal personer som avskildes	30	43	24	48
Antal avskiljningar	216	66	276	77
Antal avskiljningar per 365 vård dygn	1,43	0,28	2	0,29
Genomsnittlig tid i avskiljning	0t 35 min	3t 34 min	0t 43 min	3t 23 min

SiS i korthet 2021 - en samling statistiska uppgifter om SiS

Elektroniska kommunikationstjänster - EKT

SiS främsta uppdrag är som ovan nämnts att vårda och skapa förutsättningar för ungdomarna och klienterna till ett liv utan kriminalitet, droger eller andra missbruka när de lämnar institutionerna. Som också nämnts tidigare är det många faktorer som påverkar

möjligheten för personalen inom SiS att lyckas med uppdraget. Under de senaste åren har ungdomarnas och klienternas möjligheter att använda sig av elektroniska kommunikationstjänster (EKT) börjat diskuteras allt mer. Från Sekos håll har vi bland annat lyft hur det påverkar förutsättningarna för att bedriva vård men också hur det påverkar säkerheten på institutionerna.

Ungdomar och klienter som befinner sig på en SiS-institution har rätt att använda sig av EKT på de tider som gäller på deras boende. Personalen har via särskilda befogenheter möjlighet att förbjuda användningen av EKT om de bedömer att den påverkar behandlingen negativt. Regelverket som reglerar förutsättningarna att begränsa användningen av EKT är dock ifrågasatt från flera håll. Det upplevs ofta som svårtillämpat både när det gäller träffsäkerhet och effektivitet. Ett beslut att begränsa en individs användning av EKT gäller dessutom bara i 14 dagar, vilket betyder att ett stort antal beslut om EKT är återkommande.

Via EKT kan ungdomar och klienter hålla kontakt med omvärlden. Det finns dock många exempel där EKT har använts för att fortsätta samma destruktiva beteende som fanns hos individen innan hen placerades inom SiS. Det kan gälla allt från möjlighet att behålla kontakt med kriminella bekantskaper, planera fritagningar, köp av narkotika och försäljning av sexuella tjänster. Utifrån detta tillsatte regeringen i april 2022 en utredning som ska se över SiS möjligheter att förbjuda eller begränsa användningen av EKT inom LvU. Regeringen skriver bland annat i sitt pressmeddelande kring utredningen: *"De barn och unga som får vård på Statens institutionsstyrelse (SiS) befinner sig ofta i en utsatt situation och riskerar att fara illa om de inte får adekvat vård och behandling. Det ligger såväl i de ungas som i samhällets intresse att förhindra att de som vårdas i statens regi inte avviker, upprätthåller destruktiva kontakter eller beställer droger med hjälp av mobiltelefoner eller internet."*³

Ett påbörjat förändringsarbete

I mars 2020 överlämnade Statskontoret en myndighetsanalys av SiS till regeringen.⁴ I analysen konstaterar Statskontoret att SiS förbättrat sitt etikarbete och arbetet för en ökad målgruppsanpassning. Samtidigt pekade analysen på att SiS ofta misslyckas att erbjuda en likvärdig vård och att den vård som erbjuds inte är anpassad efter de varierande behov som de som placeras inom SiS har. Statskontoret konstaterade också

³ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/04/utredare-ska-se-over-sis-mojlighet-att-forbjuda-eller-begransa-mobil-och-internetanvandning/> 2022-05-10

⁴ Myndighetsanalys av Statens institutionsstyrelse (2020:7) - Statskontoret

att det fanns stora variationer i hur olika institutioner bedrev sin verksamhet. Vidare skriver Statskontoret i analysen att en avgörande faktor för att SiS ska kunna lyckas med sitt uppdrag är att de lyckas rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Som en del av underlaget för analysen genomförde Statskontoret en enkätundersökning som gick ut till både chefer och medarbetare inom SiS. Bland svaren framkom att bara 41 procent höll med om påståendet *”Ungdomarna/klienterna får tillräckligt med vård och behandling för sina problem”*.

Den 13 april 2022 lämnade regeringen en skrivelse (Skr. 2021/22:230) till riksdagen i vilken regeringen presenterade sin bedömning över genomförda, pågående samt beslutade insatser inom LvU. Detta för att säkerställa en god vård för ungdomarna, och för att säkra en trygg miljö för både ungdomar och personal.

Gemensamt för många av de satsningar och för-

ändringar som skett inom SiS under de senaste åren är att de tar sin utgångspunkt i ett säkerhetsperspektiv. Bland annat har säkerhetsavdelningar inrättats. Säkerhetsklassningar av institutionerna har genomförts och särskilt förstärkta avdelningar (SFA) för ungdomar och intagna med speciella behov, utifrån autismspektrumtillstånd och/eller intellektuella funktionsnedsättningar, har inrättats. En ny grundutbildning för alla nyanställda inom myndigheten sjuöppades under maj 2022.

Att det sker en utveckling och förändring inom SiS är i grunden bra. Men som Sekos medlemsundersökning från mars 2022 kommer att visa nedan, behöver mer göras. Sekos medlemmar vittnar om en utsatt arbetsmiljö och att de saknar rätt förutsättningar till att utföra sitt arbete. Något som drabbar de som vårdas inom SiS, då deras tid på en institution blir mer av förvaring än behandling.

Resultat medlemsundersökning 2022

Om de svarande

Samtliga svarande var medlemmar i Seko klubb SiS den 10 mars 2022. Undersökningen gick ut till alla medlemmar som hade mailadress och/eller telefonnummer registrerat i Sekos medlemsregister. 398 personer svarade på hela undersökningen vilket ger en svarsfrekvens på 45 procent.

67 procent av de som svarade arbetar inom LvU, 23 procent inom LvM. De som arbetar inom LSU är inkluderade i LvU då de annars skulle vara för få för att kunna dra några ordentliga slutsatser. Resten uppgav att de arbetade inom andra områden. Av de som svarade på undersökningen hade 87 procent en tillsvidareanställning inom SiS. Det är en högre andel tillsvidareanställda mot hur det ser ut generellt bland de anställda inom myndigheten, där ett problem är att man har en stor andel visstidsanställd personal. Var tredje svarande hade jobbat inom SiS i mer än 11 år medan drygt var fjärde svarande hade jobbat mindre än tre år. 57 procent av de svarande var män, 42 procent kvinnor och 1 procent uppgav en annan könsidentitet.

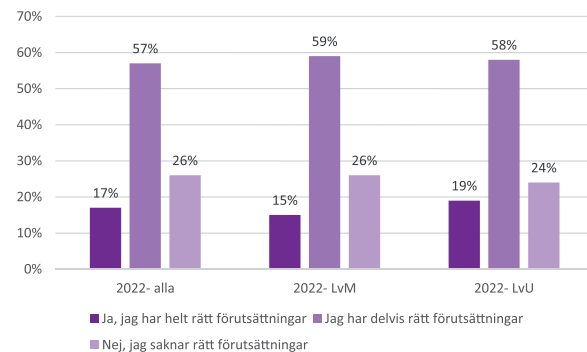
85 procent av de som svarade arbetade som behandlingspersonal. Övriga arbetade med administration eller service (kök, lokaler m.m.). 2 procent uppgav att de var föreståndare.

Nedan följer en presentation av resultatet från årets medlemsundersökning. Det ger en bild av hur Sekos medlemmar upplever sin arbetsmiljö inom SiS. I vissa fall jämförs svaren med de från 2018 för att kunna se utvecklingen över tid. Resultatet i sin helhet går att hitta i bilaga 1.

Förutsättningar för att göra ett bra arbete

För att kunna göra ett bra arbete krävs rätt förutsättningar för det. I medlemsundersökningar blir det tydligt att Sekos medlemmar inom SiS upplever att de inte har rätt förutsättningar att kunna utföra sitt arbete. 26 procent menar att de helt saknar rätt förutsättningar, och 57 procent menar att de bara delvis har rätt förutsättningar.

Känner du att du har rätt förutsättningar för att kunna utföra ditt arbete?

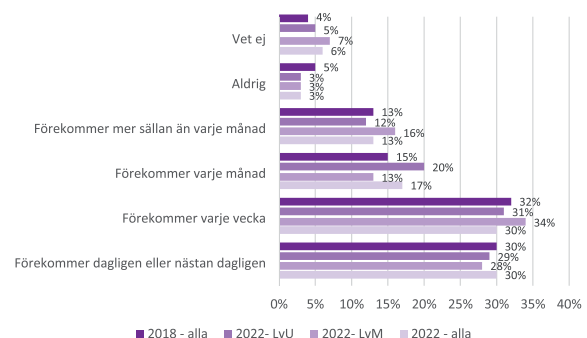

Rätt förutsättningar kan innebära många olika saker. Tittar vi närmare på resultaten på några områden så är bilden från Sekos medlemmar tydlig. Det finns många brister som behöver förbättras för att förutsättningarna ska bli bättre.

Underbemanning och ensamarbete

Ett område där Sekos medlemmar upplever stora brister är vid bemanningen eller snarare bristen på bemanning. 60 procent svarar att de upplever att det åtminstone någon gång varje vecka finns en sådan underbemanning på deras arbetsplats att det försvårar för personalen att göra ett bra jobb.

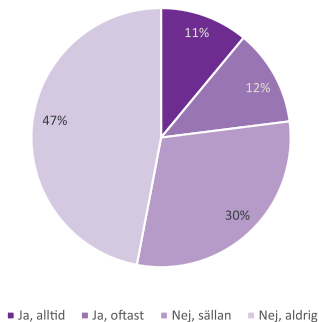
Upplever du någong gång sådan underbemanning på din arbetsplats att den försvårar möjligheterna för dig och dina kollegor att göra ett bra jobb?

Ett annat problem som uppkommer på grund av underbemanningen är att det skrivs färre incident-

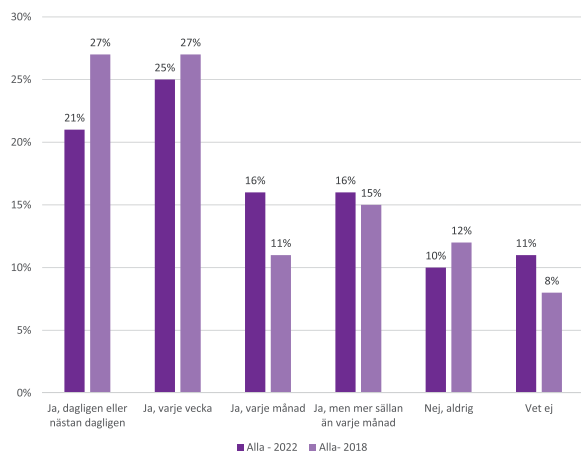
rapporter. 77 procent svarar att de sällan eller aldrig skriver incidentrapporter om deras avdelning är underbemannad. En konsekvens blir att det uppstår ett mörkertal där incidenter inte kommer upp till ytan, och de kan därmed inte utredas och åtgärdas.

Skriver du incidentrapporter om din avdelning är underbemannad?

Underbemanning kan också vara en orsak till att ensamarbete uppstår. Nästan hälften av de svarande säger att det minst en gång i veckan uppstår ensamarbete trots att föreskrifter säger att arbetsuppgifterna ska utföras av minst två personer. Trots att det skett en viss minskning sedan undersökningen 2018 då drygt hälften av de svarande upplevde denna omfattning av ensamarbete är siffran fortfarande oacceptabelt hög.

Förekommer ensamarbete på din arbetsplats? (dvs där en medarbetare ensam får utföra arbetsuppgifter med ungdom/klient som enligt föreskrifter skall utföras av minst två medarbetare?)

Som en öppen fråga i undersökningen frågade vi medlemmarna "Om du inte upplever att du har rätt förutsättningar för att kunna utföra ditt arbete, vad skulle du behöva för att få rätt förutsättningar"? Nedan följer exempel på de svar som kom in:

Personaltäthet, regelverk för att kunna utföra behandlingsarbete, mindre blandning mellan grovt kriminella och småpojkar.

Är svårt att dela hitta tid för att planera strukturerade behandlande samtal med ungdomar och genomföra kvalificerade stödsamtal på grund av underbemanning. Krävs mer personal

Mindre ungdomsgrupper! Vi har sju platser på liten yta i gamla lokaler. Grundbemanningen är två, tre och fyra. Räcker absolut inte om alla sysslor och behandling ska utföras under säkra och professionella förhållanden! Att sätta in timvikarier då och då räcker inte heller, eftersom det helt enkelt blir för många människor på liten yta.

Bättre utbildad personal med erfarenhet nu är det unga utan erfarenhet som slängs in med 3dagars intropass

Utbildning neuropsykiatri. Gängkriminalitet Stöttande chefer

Bättre lokaler, större möjlighet till egen vård med klienter då dessa har stor negativ påverkan på varandra.

Rätt ledare/chefer. Rätt personal som kan jobbet. Ge oss rätt förutsättningar/verktyg att klara uppdraget Vi har ett krisschema för tillfället som innebär mindre antal personal som arbetar under hela dagen tillsammans vilket innebär att jag inte kan utföra mitt arbete som jag vill och det innebär även ensamarbete. När vi är få personal kan även ingen programverksamhet vara tillgänglig utan sätts på paus, flera ungdomar blir irriterade över det och konflikter uppstår. Vi kan då inte utföra den behandling vi ska eller skicka personal på utbildning inom olika behandlingar/programverksamhet.

Ungdomarna behöver längre behandlingstider för att uppnå något behandlingsresultat. Det behövs mer behandlingspersonal för att kunna bedriva vård över huvud taget för att inte ha förvaring vilket det mer liknar

Mera utbildning i psykiatri och trauman

Mer personaltäthet så att det går att kunna i lugn och ro ägna sig åt behandling. Som det är idag är det ofta tidspress på mycket som görs. Och planerade aktiviteter får ställas in för att det saknas personal.

Personalbristen måste åtgärdas, och att ledningen på institutionerna tar sitt ansvar för personalen, och ej underminerar den kunskap som personal besitter.

Personal som är utbildad och som stannar över tid. Jag upplever väldigt låga krav på de som anställs och ibland behöver man ha lika mycket uppsikt över annan personal som över ungdomarna.

Mer personal, säkerhetsrutiner, BEHANDLING på inst. Plus hjälp från psykolog och sjuksköterska. Mer för ungdomarna och deras psykiska och fysiska hälsa men chefer ignorerar personalens vädjan om mer insatser för ungdomarna. Hos oss är sådan a samtal NOLL och de behandlingsinsatser som går

att tillgå (tex ÅP som ja har) ses ner på och tas inte tillvara på trots att jag kämpat och försökt få igång en fungerande rutin kring den enda behandlingen vi har. Inget tas på allvar.

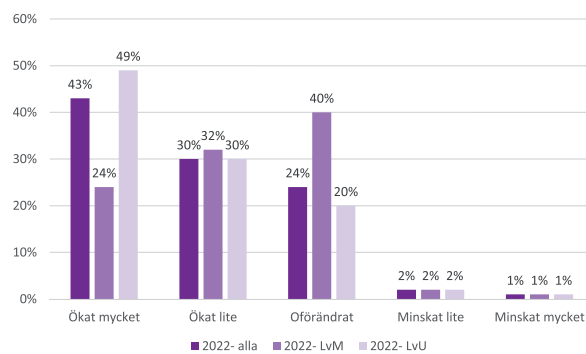
Chefer som tar ansvar för det som överenskommits samt ökad bemanning utifrån hotfulla situationer som uppstår

Alltmer "utmanande" ungdomar och klienter

Samtidigt som personalen inom SiS upplever att de inte har rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt arbete blir ungdomarna och klienterna som de ska vårda alltmer utmanande. Allt fler har kopplingar till kriminalitet och/eller lider av psykisk ohälsa, till exempel på grund av neuropsykiatriska diagnoser. Framför allt inom LvU upplever Sekos medlemmar att andelen ungdomar med kopplingar till kriminalitet och/eller gängkriminalitet har ökat under det senaste året. Nästan 8 av 10 svarar att kopplingarna har ökat. En stor ökning går också att se inom LvM.

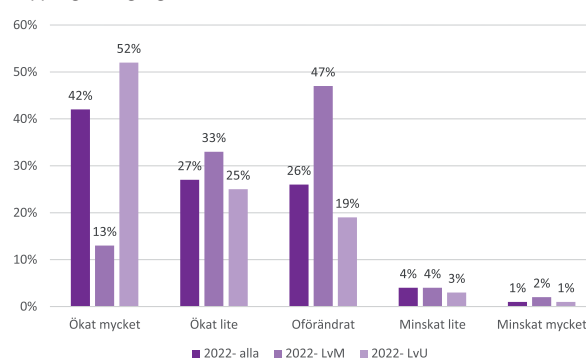
Hur upplever du att följande har förändrats bland ungdomar/klienter på din institution de senaste åren?

Kopplingar till kriminalitet

Hur upplever du att följande har förändrats bland ungdomar/klienter på din institution de senaste åren?

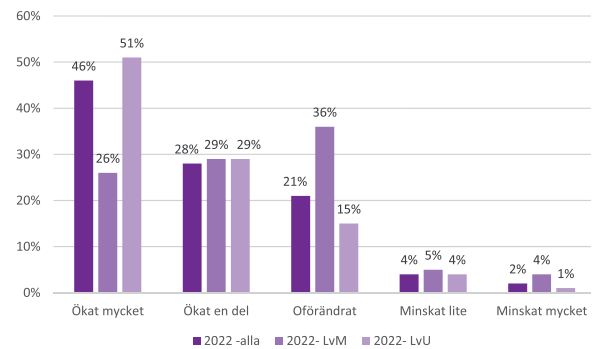
Kopplingar till gängkriminalitet

Vidare menar de svarande också att våldskapitalet bland de som vårdas inom SiS har ökat under de senaste åren. Inom LvU svarade 8 av 10 att upplever att våldskapitalet har ökat bland ungdomarna.

Motsvarande siffra inom LvM var drygt 5 av 10. Hur upplever du att följande har förändrats bland ungdomar/klienter på din institution de senaste åren?

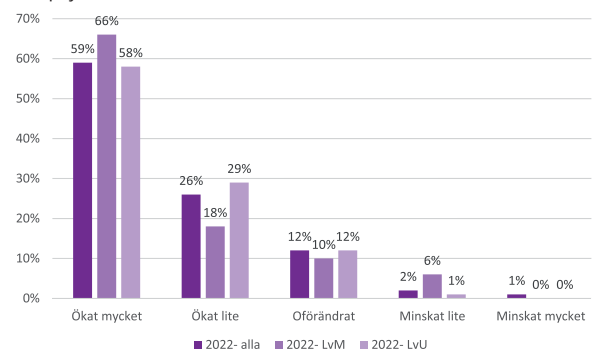
Våldskapitalet

Gällande psykisk ohälsa menar 87 procent av de svarande inom LvU att den psykiska ohälsan bland ungdomarna har ökat under de senaste åren. Inom LvM är siffran densamma. Det är fler av de svarande inom LvU jämfört med LvM som menar att den psykiska ohälsan har ökat.

Hur upplever du att följande har förändrats bland ungdomar/klienter på din institution de senaste åren?

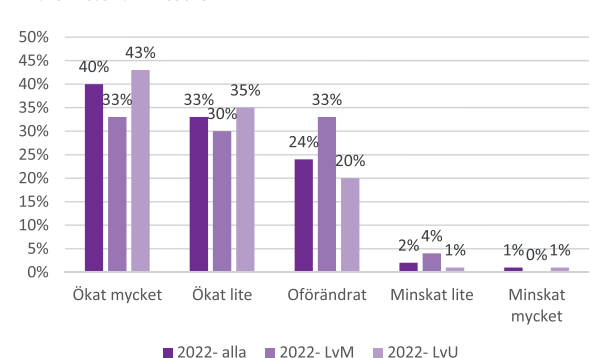
Den psykiska ohälsan

Ytterligare ett område där de svarande ser en negativ utveckling är i vilken omfattning de upplever att ungdomar och klienter har erfarenheter av missbruk. Inom LvU svarar 78 procent att erfarenheterna av missbruk bland ungdomar har ökat.

Hur upplever du att följande har förändrats bland ungdomar/klienter på din institution de senaste åren?

Erfarenheter av missbruk

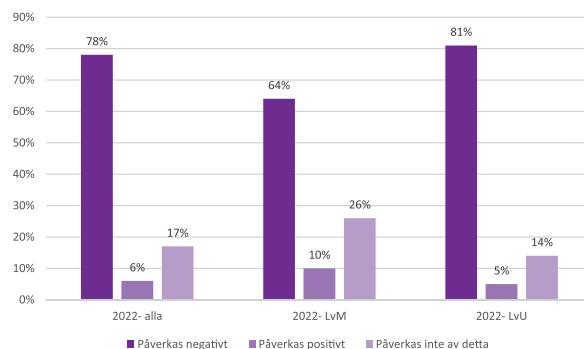

Användning av elektroniska kommunikationstjänster (EKT)

I undersökningen fick de svarande besvara två frågor kopplade till användandet av EKT. Hur ser personalen att användandet av EKT påverkar deras egen arbetssituation, och vilka möjligheter till oegentligheter anser de att EKT ger ungdomar och klienter?

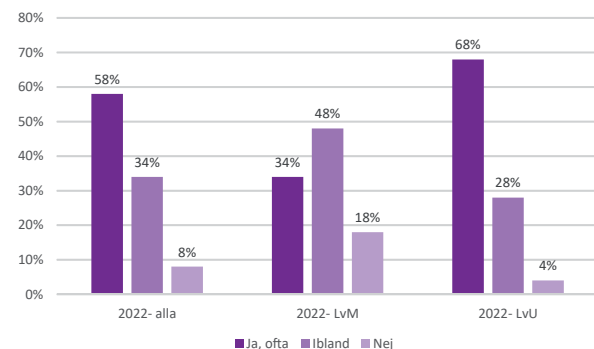
78 procent av de svarande menade att deras arbetssituation påverkas negativt av att ungdomar och klienter kan använda EKT inne på institutionerna. Här fanns det relativt stora skillnader mellan LvU och LvM. Inom LvU svarade 81 procent att deras arbetssituation påverkades negativt, medan man inom LvM svarade "bara" 64 procent på samma fråga.

Hur upplever du att din arbetssituation påverkas av att ungdomar/klienter kan använda till exempel mobiltelefoner och datorer (EKT) inne på institutionerna?

Svaren skilde sig också åt mellan de svarande i LvU och LvM om man ansåg att användning av EKT skapar möjligheter till oegentligheter. Inom LvU ansåg 68 procent att EKT ofta skapar möjligheter till oegentligheter och 28 procent menade att det gör det ibland. Inom LvM var det 34 procent som svarade "ofta" medan 48 procent svarade "ibland". Inom LvU var det bara 4 procent som ansåg att EKT aldrig skapar förutsättningar för oegentligheter, medan 18 procent svarade detsamma inom LvM.

Upplever du att användningen av EKT skapar möjligheter till oegentligheter för ungdomar/klienter?

Stor personalomsättning som ger instabila grupper/medarbetare. Mycket större hot utifrån på grund av gängkriminalitet och tillgång till EKT. Vi har högre tryck på personal genom att inte vara anonyma i polisanmälan då den blir personlig. Vi borde ha ett anställningsnr istället för namn då vi dokumenterar. Barnperspektivet är bra men ungdomar som är misstänkta för mord ska inte blandas med övriga. Ungdomar kan googla på anställdas bilnummer och därigenom får de reda på personalens anhöriga med mera

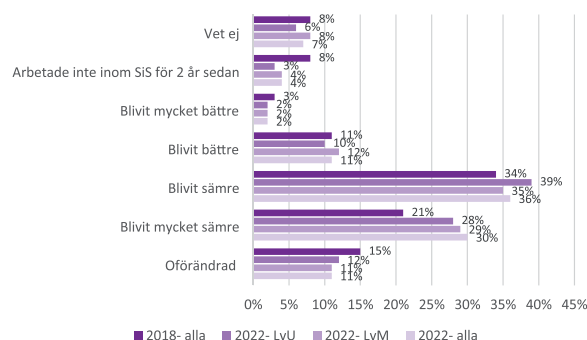
Dom har för mycket EKT tid. Svårare och få kontakt med grabbarna på kvällar. Nu får dom ringa i stort sett hela dagarna i sina elevtelefoner.

Mycket personalomsättning sätter in folk som inte passar var för att fylla ut en plats på golvet. Ekt för ungdomarna. Dåligt stöd från ledningen samt en nonchalans gällande våran arbetsmiljö och säkerhet från ledningen

Arbetsmiljön

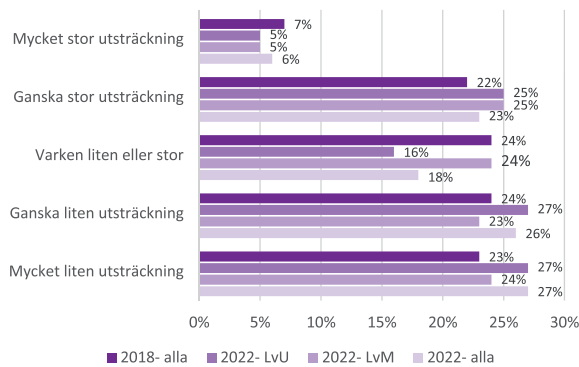
Som går att utläsa av resultaten ovan upplever många av de svarande en verklighet där ungdomar och klienterna har ett alltmer komplext vårdbehov. De svarande upplever därtill att de i stor utsträckning saknar rätt förutsättningar för att kunna utföra sitt arbete. Utifrån detta är det inte förvånande att 66 procent av de svarande upplever att deras arbetsmiljö har blivit sämre under de 2-3 senaste åren. Bara 13 procent tycker att den har blivit bättre.

Om du räknar in alla faktorer i din arbetsmiljö, hur upplever du att din arbetsmiljö har förändrats de 2-3 senaste åren jämfört med tidigare?

Det finns också en känsla bland de svarande att arbetsgivaren i liten eller mycket liten utsträckning lyssnar på personalen, eller lyfter de arbetsmiljöproblem faktiskt finns. Värt att påpeka att det samtidigt är 29 procent som menar att arbetsgivaren lyssnar i stor eller mycket stor utsträckning.

I vilken utsträckning upplever du att din arbetsgivare lyssnar på dig och dina kollegor när ni tar upp problem t ex arbetsmiljöproblem?

Det ställdes en öppen fråga kring vad de svarande menar att det beror på att de upplever att deras arbetsmiljö har blivit sämre. Nedan följer några exempel på de svar som kom in:

Svag ledning, att man glömt sitt ansvar gentemot personal. En bristande självbild och ett oförstånd för det faktiska arbete man behöver göra.

Ungdomarna får tillgång till internet.

Man tar ifrån oss våra uppbyggda system på avdelningen som har fungerat utan att ens fråga eller diskutera förändringen. Ena dagen som det har varit och fungerat, plötsligt utan förvarning eller utan någon som helst information så är ALLT spårlost borta!

Svåra klienter med psykisk ohälsa, ensamarbete, delvis ledning som inte tar sitt ansvar, vikarier utan erfarenhet eller utbildning inom missbruk mm

Kaos skapas i onödan av ogenomtänkta beslut som både förvirrar personalen och klienterna.

Högsta chefen har ingen aning om hur det ser ut på avdelningen

Våldsklimatet och all psykiatrisk problematik hos ungdomarna

Fokus på annat än behandling. Som städ och mycket mer säkerhet

Svårare att bygga relation till ungdomarna när striktare säkerhetsrutiner införts och ungdomshemmen blivit mer fängelseliknande.

Förekommer regelbundet hot- och våld och underbemanning

För många ungdomar i samma byggnad. Detta skapar oro i ungdomsgruppen och personalen har svårt att hinna med och stötta alla ungdomar. Detta skapar avundsjuka mellan ungdomar och onödiga bråk när det inte finns tillräckligt med utrymme att dra sig undan på.

Klienter med svår psykisk ohälsa, våldskapital.

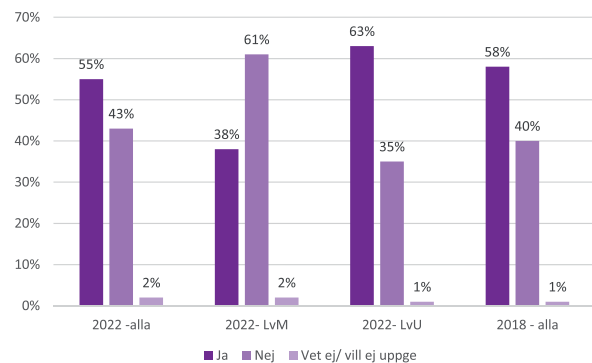
Ibland går det inte att jobba med motiverande insatser med de som är svår psykisk sjuka. Oftast vårdas dessa klienter i vård i enskildhet vilket innebär att det går mer personal och ibland kan det vara underbemannat på andra avdelningar. Vissa dagar hinner man inte dokumentera på grund av arbetsituation eller ägna tid åt de klienter som inte kräver lika mycket av personal. Man ofta går med känsla att man inte räcker till efter dessa dagar.

Hot och våld är fortfarande ett problem

I rapporten "En myndighet i förfall" från 2019 låg ett stort fokus på huruvida Sekos medlemmar inom SiS utsätts för hot och våld av ungdomar och klienter. Då visade siffrorna på att de som uppgav att de utsätts för hot och/eller våld hade ökat jämfört med en liknande undersökning som Seko gjorde 2015. Därför är det glädjande att nu kunna se att den negativa utvecklingen stannat upp, och att det faktiskt till och med är något färre som säger att de har hotats eller utsatts för våld av ungdomar och klienter. Dock är det fortfarande oacceptabelt att mer än varannan svarande säger att de utsatts för hot under det senaste halvåret, och att nästan en av tre säger att de utsatts för fysiskt våld.

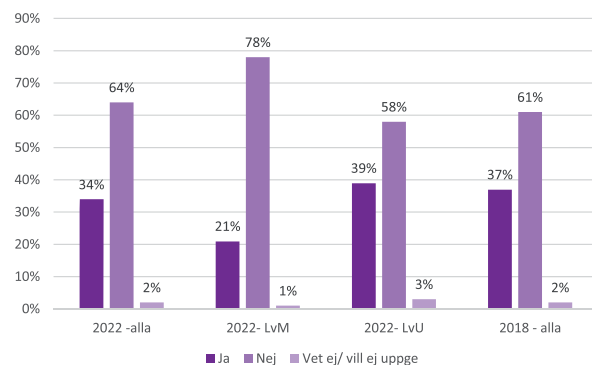
Har något av följande inträffat på din arbetsplats senaste halvåret?

Du har hotats av ungdom/klient

Har något av följande inträffat på din arbetsplats senaste halvåret?

Du har utsatts för fysiskt våld av ungdom/klient

Analys och slutsatser

Sekos medlemmar inom SiS känner en stor frustration kring sin arbetsmiljö. Utifrån resultaten av Sekos medlemsundersökning är det tydligt att personalen inom SiS upplever att de saknar rätt förutsättningar att utföra sitt arbete. De upplever en maktlöshet över att inte ha de resurser som behövs för att kunna göra ett bra jobb och erbjuda en god vårdmiljö. SiS institutioner är idag mer av en plats för förvaring av människor än en plats för vård. Det är tydligt att vård delen av SiS uppdrag inte alls fått samma satsningar som säkerheten under de senaste åren. Seko menar dock att för att SiS ska kunna lyckas med sitt uppdrag behövs det satsas på vård i samma utsträckning som det satsas på säkerhet.

Konsekvenser av underbemanningen

Underbemannade avdelningar på SiS-institutioner medför många negativa konsekvenser. I Sekos medlemsundersökning som presenteras ovan framkommer bland annat att 77 procent sällan eller aldrig skriver incidentrapporter när deras avdelning är underbemannad. På underbemannade avdelningar minskar också möjligheterna att göra löpande, individuella bedömningar och anpassningar kring varje ungdom eller klients behov. Det kan hamna på en enskild behandlingspersonal att göra bedömningar kring vad som ”bara” är normbrytande beteende och kriminellt beteende.

Nolltolerans mot ensamarbete

En annan konsekvens av underbemanningen inom SiS är att ensamarbete ökar. Idag bedrivs det alldeles för mycket riskfyllt ensamarbete på institutionerna. Behandlingspersonal hamnar ofta i farliga situationer med undermåliga förutsättningar och riskbedömningar. Ensamarbete alltid är en onödig risk för personalen men även för ungdomar och klienter. Därför ska ensamarbete aldrig vara accepterat inom det klientnära arbetet. En nolltolerans bör införas. Personalen kommer med en nolltolerans få en bättre arbetsmiljö då de alltid kommer att ha minst en kollega med sig om det uppstår situationer med till exempelvis hot och våld. Ungdomarna och klienterna kommer å sin sida också kunna känna sig tryggare genom att de aldrig kommer att vara själva med en ensam personal. Det kommer även att minska riskerna för att personal ska kunna utnyttja sin maktposition på olika sätt gentemot klienterna.

Konsekvenser av platsbristen

Idag sker placeringarna inom SiS centralt. Det betyder att avdelningarna ute på institutionerna inte vet vilka som kommer placeras där från dag till dag. En konsekvens av detta blir att det är svårt att göra en långsiktig

planering av verksamheten. Planer måste ändras dagligen vilket skapar en frustration bland personalen, men också bland ungdomarna och klienterna. Verksamheten som SiS bedriver är i behov av långsiktighet. Det finns också en problematik när beslut om placeringar från kommuner med kort eller inget varsel ökar eller minskar. Det ställer orimliga krav på SiS, vilket leder till sämre kontinuitet.

Med dagens platsbrist inom SiS kan ungdomar och klienter med helt olika behov placeras på samma avdelning. En 13-åring med utåtagerande beteende kan placeras på samma avdelning som en 17-åring med kriminella kopplingar. En situation som bara skapar förlorare genom att ungdomarna får sämre vård och personalen får en mer utmanande arbetsmiljö.

För att SiS ska klara sitt uppdrag måste det till mer luft i systemet. Det vill säga fler platser för att kunna ha större möjligheter till differentiering. Det måste finnas fler lediga platser att placera en ungdom eller en klient på, så att hen inte bara får en plats utan också rätt plats utifrån sina behov. När en placering blir rätt från början ökar också möjligheterna för personalen att kunna arbeta med det vårdande uppdraget.

Samspel mellan säkerhet och vård

Institutioner har blivit ”tryckkokare”

Det är tydligt att satsningar på vård har prioriterats lägre än satsningar på säkerhet under de senaste åren. Både från myndighetsledningen och från politiken. Som det ser ut nu går SiS-institutionerna mer mot att bli lika fängelser. Sekos medlemmar inom SiS vittnar om att när säkerheten har höjts på avdelningar men resurserna för vård förblivit de samma, eller till och med minskat, skapas en ”tryckkokar-effekt”. Ungdomar och klienter upplever att deras vistelse på institutionen blir till förvaring. Detta i sig skapar en frustration hos dem som kan resultera i utåtagerande

beteende . Ibland bara för att få saker att hända och bryta en tristess. Samtidigt är personalen underbemanning och det är trångt på avdelningarna. Då blir ofta den ”enkla” lösningen att stänga ner och låsa in, i stället för att ha ork att ta tag i orsakerna till problemen.

Ungdomarna och klienternas mående till följd av frihetsberövande måste löpande ses över för att inte tiden på SiS ska ge ångest och ett ännu sämre psykiskt mående, utan faktiskt vara en tid för rehabilitering och behandling. En ökad säkerhet har inget självändamål om den inte också leder till en förbättrad vård.

Barnkonventionen i SiS verksamhet

Då alla under 18 år är barn i lagens mening måste SiS i sin verksamhet följa barnkonventionen. För vägledning kring tillämpningen av barnkonventionen kan en barnkonsekvensanalys göras som prövar vad som är barnets bästa i situationen. I SiS verksamhet blir detta extra viktigt då det kan variera mycket vad som är bäst för det enskilda barnet. Barnrättsperspektivet inom SiS måste ha en individuell utgångspunkt. Det bästa för barnet kan vara att på olika sätt begränsa barnets möjligheter för att det inte ska riskera att utsätta sig själv eller någon annan för fara.

För att kunna göra löpande och individuella barnrättsprövningar, som även ska vara rättssäkra, måste det finnas tillräckligt med personal ute på avdelningarna. Det är också viktigt att det finns kontinuitet i vilka som arbetar på en avdelning för att de ska ha förutsättningar att se vilka behov som finns. För lite resurser gör det svårt att individanpassa vården.

Idag finns det också en osäkerhet bland behandlingspersonal hur barnperspektivet ska tolkas i verksamheten. Därför behövs det löpande utbildning i att tillämpa barnkonventionen för att skapa en större trygghet bland personalen och för att garantera barn och ungas rätt.

Begränsa användningen av EKT för en bättre vård

Att ge effektiv vård och behandling till någon som inte vill ha den är i mycket svårt. Därför är det viktigt att behandlingspersonalen inom SiS får både tid och resurser till att bygga relationer och skapa tillit till ungdomar och klienter. Det är först när någon är öppen för att ta emot hjälp som riktiga resultat kan uppnås. För att uppnå detta behöver personalen på SiS ibland få använda sig av så kallade särskilda befogenheter, som till exempel att neka tillgång till EKT (elektroniska kommunikationstjänster).

Som regleringarna ser ut idag, kan användningen EKT ge upphov till oegentligheter bland ungdomar och klienter. EKT kan till exempel ge möjlighet att planera fritagningar, behålla destruktiva kontakter eller beställa droger. Därför är det bra att regeringen tillsatt en utredning som ska se över möjligheterna att

förbjuda eller begränsa användningen av EKT inom LvU. En liknande utredning bör tillsättas kopplat till LvM-vården.

Personalen – SiS viktigaste resurs

Prioritera personalen

SiS som myndighet måste bli bättre på att höja värdet och visa på kraften hos de som arbetar på golvet i det klientnära arbetet. Idag upplever behandlingspersonalen ett bristande stöd från chefer och ledning. Behandlingspersonalen förväntas kunna ”trolla med knäna” för att få den dagliga verksamheten att gå ihop. Samtidigt känner många att det finns en bild från ledningshåll att behandlingspersonalen ska ”stå ut” med en viss del hot och även våld som en del av arbetet.

SiS är för många idag inte en attraktiv arbetsgivare. Myndigheten har svårt att rekrytera vilket leder till underbemanning och en pressad arbetsmiljö för de som redan är anställda. Den dåliga arbetsmiljön gör det ännu svårare att rekrytera och allt går runt i en ond spiral. För att göra SiS till en mer attraktiv arbetsgivare krävs det att myndigheten gör ordentliga satsningar på behandlingspersonalen. Arbetsmiljön behöver förbättras, stödet från chefer öka och lönenivån höjas. Vidare behöver andelen tillsvidareanställda bli fler för att skapa en bättre kontinuitet i arbetet ute på institutionerna, något som också kommer att gynna ungdomarna och klienterna. Fler tillsvidareanställda kommer också gynna myndigheten i stort då det kostar både pengar och resurser att hela tiden rekrytera ny personal. Även personaltätheten behöver öka för att minska pressen på den enskilda behandlingspersonalen, och för att kunna ge en bättre vård till ungdomar och klienter.

När det sker metodutveckling inom SiS bör behandlingspersonalen på ett mer tydligt sätt involveras. Detta för att undvika att metoder implementeras där det saknas förutsättningar att arbeta med dem på det sätt som är avsett.

Anställda med rätt kompetens

Då SiS sjösatt en helt ny interntutbildning under tiden som denna rapport tagits fram, har vi valt att inte fokusera på utbildning och kompetensutveckling här. Det är dock värt att påpeka att för att SiS ska bli en fungerande myndighet som kan erbjuda ungdomar och klienter den vård som de har rätt till, är personal med rätt kompetens avgörande. När det blir allt vanligare att ungdomar och klienter inom SiS har fastställda NPF-diagnoser eller psykisk sjukdom är det viktigt att de som jobbar i det klientnära arbetet har utbildning, eller får utbildning internt, i att arbeta med dessa grupper. I frisvaren till medlemsundersökningen framkommer det att många av Sekos medlemmar menar att de skulle få bättre förutsättningar att

göra sitt jobb med bättre utbildning i olika psykiska diagnoser.

Samhället vinner på att SiS lyckas med sitt uppdrag

Satsa resurser i tid

När SiS misslyckas med sitt uppdrag blir förlorarna många. I första ledet står de ungdomar och klienter som inte får den vård som de både har behov av och rätt till. Men i längden blir även samhället förlorare. Som vi konstaterat ovan kostar 100 dagars vård inom LvU samhället knappt 900 000 kr. Det är stora pengar i stunden, men det bör också ses som en investering för framtiden. Om SiS lyckas med sitt uppdrag innebär det att de ungdomar och klienter som vårdats inom myndigheten får chansen till ett fungerade liv när de kommer ut. De får en chans att bli fria från destruktiva beteenden, fria från missbruk och att kapa banden till kriminaliteten. Vård inom SiS måste få kosta pengar. Den samhällsinvesteringen kommer löna sig. Men för att det ska bli verklighet måste SiS få de resurser som behövs för att kunna erbjuda en bra vård. Som det är nu riskerar tiden inom SiS mest bli en dyr "förvaring" av människor som kommer fortsätta kosta samhället pengar i olika former av insatser.

Idag delar stat och kommuner på kostnaden för placeringar inom SiS. I och med det samhällsviktiga och brottförebyggande uppdrag som SiS har behövs det bättre balans mellan statlig och kommunal finansiering av SiS. En kommun får aldrig tveka att ta beslut om att placera en individ inom SiS utifrån ekonomiska aspekter.

LvM - riskerar att hamna där LvU är

I medlemsundersökningen visar svaren på en något mer positiv bild inom LvM jämfört med LvU. Det är

givetvis bra. Men samtidigt uttrycker Sekos medlemmar inom SiS en oro över att LvM ligger efter LvU i utvecklingen. De facto är att många av de ungdomar som idag vårdas inom LvU riskerar att hamna inom LvM när de blir vuxna. Hittills har även plats-situationen sett bättre ut inom LvM, vilket har gjort att det funnits mer utrymme i systemet för att kunna anpassa placeringar och för att undvika överbeläggningar.

I slutänden ett politiskt ansvar

Även om SiS har påbörjat ett förändringsarbete, gällande bland annat ett utvecklat säkerhetsarbete och utbildning för nyanställda, är det inte tillräckligt. Framför allt behövs det mer resurser till det vårdande uppdraget. Som vi har konstaterat i denna rapport fungerar SiS verksamhet idag mer som förvaring än behandling. För att uppnå förändring krävs det att politikerna agerar.

För att SiS ska kunna erbjuda ungdomar och klienter en bra behandling måste politiken ge myndigheten mer resurser. Politiken behöver matcha upp de satsningar som gjorts på säkerhet med liknande satsningar på vård. Det kan göras genom uppdrag i till exempelvis regleringsbrev eller riktade uppdrag till myndigheten. Det behövs också tillföras pengar för att SiS ska kunna anställa mer personal och för att kunna öppna fler vårdplatser. Utan tillräckligt med behandlingspersonal kommer ungdomar och klienter inte kunna få den vård som de har rätt till.

I slutänden är SiS verksamhet ett politiskt ansvar. Tar inte politiken sitt ansvar för SiS och på riktigt ser betydelsen av det arbete som myndigheten har i uppdrag att utföra, kommer det bara att finnas förlorare.

Sekos krav

Politiska satsningar på det vårdande uppdraget

Under de senaste åren har allt större fokus hamnat på säkerhetsarbetet inom SiS. Nu är det hög tid att det även satsas på behandlingsdelen. Från politiskt håll behövs det tillföras resurser till SiS för att myndigheten ska kunna uppfylla sitt vårdande uppdrag.

Rätt förutsättningar för personalen

Personalen är SiS viktigaste resurs. För att SiS ska bli en attraktiv arbetsgivare måste underbemanningen försvinna, fler tillsvidareanställas och det måste finnas bättre stöd från chefer och ledning till de som arbetar i det klientnära arbetet.

Skapa möjligheter till en större differentiering

För att lyckas med sitt uppdrag måste SiS skapa möjligheter för en större differentiering av ungdomar och klienter. Alla som vårdas inom SiS ska få en vårdmiljö som är anpassad efter deras individuella behov.

Aldrig ensam

Ensamarbete är något som inte ska förekomma i det klientnära arbetet. Ett totalförbud mot klientnära ensamarbete skulle öka säkerheten och minska utsattheten för både personal och klienter.

Utred användningen av EKT även inom LvM

Just nu pågår en utredning som ser över möjligheterna att begränsa eller förbjuda användningen av elektroniska kommunikationstjänster inom LvU. En likande utredning behöver tillsättas för att de över möjligheterna till begränsningar eller förbud inom LvM.

Bilaga 1 – Medlemsundersökning

Arbetar du inom LVM eller LVU?	Alla	LVM	LVU
LVM (vård av vuxna med missbruksproblem)	23.13%	100%	0%
LVU (vård av unga på särskilt ungdomshem)	67.18%	0%	100%
Både LVM och LVU	3.30%	0%	0%
Annat	5.95%	0%	0%
Vet ej	0.44%	0%	0%

Vilken är din huvudsakliga arbetsuppgift?	Alla	LVM	LVU
Behandlingspersonal	84.58%	86.41%	86.23%
Föreståndare	2.42%	0.97%	2.62%
Lärare	0.44%	0%	0.66%
Service (kök, lokaler m.m)	5.95%	7.77%	4.26%
Administration	2.86%	2.91%	2.62%
Annat	3.74%	1.94%	3.61%
Vet ej	0%	0%	0%

Vilken är din nuvarande huvudsakliga anställningsform?	Alla	LVM	LVU
Tillsvidare/fastanställd	86.65%	83.65%	88.52%
Visstid/vikarie	6.13%	6.73%	5.25%
Tim- eller behovsanställd	4.38%	5.77%	4.59%
Anställd i bemanningsföretag	0%	0%	0%
Arbetsökande	1.97%	2.88%	1.31%
Annat	0.88%	0.96%	0.33%
Vet ej	0%	0%	0%

I vilken utsträckning förekommer hot på din arbetsplats?	Alla	LVM	LVU
Dagligen eller nästan dagligen	29.98%	23.08%	33.91%
Någon gång varje vecka	34.10%	26.92%	37.72%
Någon gång varannan vecka	6.64%	9.62%	5.88%
Någon gång varje månad	11.21%	17.31%	9.00%
Någon gång varje halvår	5.03%	6.73%	4.50%
Någon gång varje år	1.37%	1.92%	1.04%
Mer sällan	5.49%	10.58%	3.11%
Aldrig	2.06%	1.92%	1.38%
Vet ej	4.12%	1.92%	3.46%

Hur länge har du arbetat inom Statens Institutionsstyrelse?	Alla	LVM	LVU
Kortare tid än två år	9.67%	5.77%	10.86%
2-3 år	16.04%	23.08%	13.82%
4-6 år	23.52%	26.92%	20.39%
7-10 år	17.36%	17.31%	18.09%
11 - år	33.41%	26.92%	36.84%
Vet ej	0%	0%	0%

I vilken utsträckning förekommer våld på din arbetsplats?	Alla	LVM	LVU
Dagligen eller nästan dagligen	10.78%	5.83%	12.46%
Någon gång varje vecka	27.98%	22.33%	32.87%
Någon gång varannan vecka	13.07%	9.71%	14.19%
Någon gång varje månad	22.71%	22.33%	22.49%
Någon gång varje halvår	6.19%	11.65%	4.84%
Någon gång varje år	5.05%	10.68%	3.11%
Mer sällan	7.34%	12.62%	4.84%
Aldrig	2.75%	2.91%	1.73%
Vet ej	4.13%	1.94%	3.46%

Vilket kön identifierar du dig som?	Alla	LVM	LVU
Man	57.27%	42.31%	61.72%
Kvinna	42.07%	57.69%	37.29%
Annat alternativ	0.44%	0%	0.66%
Osäker	0%	0%	0%
Vill ej svara	0.22%	0%	0.33%

SIS - Förvaring eller vård?

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Annan personal än du hotats av ungdom/klient	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	91.49%	85.58%	95.49%
Nej	3.91%	7.69%	0.69%
Vet ej / vill ej uppge	4.60%	6.73%	3.82%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Annan personal än du utsatts för fysiskt våld av ungdom/klient	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	80.18%	69.23%	85.07%
Nej	11.52%	19.23%	7.29%
Vet ej / vill ej uppge	8.29%	11.54%	7.64%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Klient/ungdom på din institution har missbrukat droger under behandlingstiden	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	68.51%	87.50%	63.89%
Nej	16.78%	8.65%	18.75%
Vet ej / vill ej uppge	14.71%	3.85%	17.36%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Du har hotats av ungdom/klient	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	55.30%	37.50%	63.19%
Nej	43.09%	60.58%	35.42%
Vet ej / vill ej uppge	1.61%	1.92%	1.39%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Du har utsatts av fysiskt våld av ungdom/klient	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	33.56%	21.36%	38.89%
Nej	64.12%	77.67%	57.99%
Vet ej / vill ej uppge	2.31%	0.97%	3.12%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Förekommit hot inom din personalgrupp	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	40.74%	33.33%	43.06%
Nej	46.53%	53.92%	44.44%
Vet ej / vill ej uppge	12.73%	12.75%	12.50%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Du har utsatts för hot utanför arbetet pga av ditt arbete	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	8.05%	4.81%	9.38%
Nej	87.59%	94.23%	85.07%
Vet ej / vill ej uppge	4.37%	0.96%	5.56%

Har något av följande inträffat på din arbetsplats det senaste halvåret?

Du har utsatts för hot utanför arbetet pga av ditt arbete	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	8.05%	4.81%	9.38%
Nej	87.59%	94.23%	85.07%
Vet ej / vill ej uppge	4.37%	0.96%	5.56%

Rapporterar du alltid in hot- och våldsituationer eller tillbud i incidentsrapporterings-systemet?

	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	64.37%	78.85%	59.38%
Nej	29.66%	16.35%	35.07%
Vet ej	5.98%	4.81%	5.56%

Händer det att du känner dig rädd eller otrygg på jobbet?

	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja, dagligen eller nästan dagligen	8.29%	4.81%	9.41%
Ja, någon gång i veckan	8.29%	8.65%	7.67%
Ja, någon gång varannan vecka	3.92%	2.88%	4.18%
Ja, någon gång varje månad	9.68%	12.50%	9.76%
Ja, någon gång varje halvår	8.29%	10.58%	6.62%
Ja, någon gång varje år	5.99%	2.88%	7.32%
Ja, men mer sällan	26.73%	28.85%	27.18%
Nej, aldrig	26.50%	27.88%	24.74%
Vet ej	2.30%	0.96%	3.14%

Upplever du att andelen administrativa arbetsuppgifter i förhållande till klientnära arbetsuppgifter har ökat under de senaste åren?

	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ja	81.58%	80.77%	83.27%
Nej	8.37%	7.69%	7.64%
Vet ej	10.05%	11.54%	9.09%

Hur upplever du att andelen arbetsuppgifter (till exempel tvätt, städ, matlagning) som inte är kopplade till behandlingsdelen av ditt arbete har förändrats de senaste åren?

	Alla		
	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	37.23%	36.27%	37.64%
Ökat lite	24.33%	24.51%	23.62%
Oförändrat	36.01%	36.27%	36.53%
Minskat lite	1.95%	1.96%	1.85%
Minskat mycket	0.49%	0.98%	0.37%

Upplever du någon gång sådan underbemanning på din arbetsplats att den försvårar möjligheterna för dig och dina kollegor att göra ett bra jobb?	Alla	LvM	LvU
Ja, förekommer dagligen eller nästan dagligen	30.46%	27.88%	29.20%
Ja, förekommer varje vecka	30.46%	33.65%	30.66%
Ja, förekommer varje månad	17.03%	12.50%	20.07%
Ja, men förekommer mer sällan än varje månad	13.19%	16.35%	12.41%
Nej, aldrig	3.12%	2.88%	2.55%
Vet ej	5.76%	6.73%	5.11%

Skriver du incidentrapporter om din avdelning är underbemannad?	Alla	LvM	LvU
Ja, alltid	10.63%	13.59%	8.46%
Ja, oftast	12.32%	14.56%	11.03%
Nej, sällan	30.19%	27.18%	31.62%
Nej, aldrig	46.86%	44.66%	48.90%

Förekommer ensamarbete på din arbetsplats, dvs där en medarbetare ensam får utföra arbetsuppgifter med ungdom/klient som enligt föreskrifter och regler skall utföras av minst två medarbetare?	Alla	LvM	LvU
Ja, förekommer dagligen eller nästan dagligen	21.24%	13.46%	23.19%
Ja, förekommer varje vecka	25.06%	23.08%	26.45%
Ja, förekommer varje månad	16.23%	20.19%	13.77%
Ja, men förekommer mer sällan än varje månad	15.75%	16.35%	15.58%
Nej, aldrig	10.50%	16.35%	9.42%
Vet ej	11.22%	10.58%	11.59%

Upplever du att ensamarbete med ungdom/klient har ökat eller minskat under de senaste åren?	Alla	LvM	LvU
Minskat	3.59%	4.81%	2.91%
Oförändrat	31.10%	31.73%	32.36%
Ökat	49.28%	41.35%	51.64%
Vet ej	16.03%	22.12%	13.09%

Känner du att du har rätt förutsättningar för att kunna utföra ditt arbete?	Alla	LvM	LvU
Ja, jag har helt rätt förutsättningar	17.39%	15.38%	18.82%
Jag har delvis rätt förutsättningar	56.52%	58.65%	57.56%
Nej, jag saknar rätt förutsättningar	26.09%	25.96%	23.62%

Har du upplevt suicid/suicidförsök av klient/ungdom under de senaste två åren?	Alla	LvM	LvU
Ja	54.05%	63.11%	53.21%
Nej	40.79%	34.95%	40.75%
Vet ej	5.16%	1.94%	6.04%

Upplever du att din arbetsgivare har tagit sitt ansvar gällande personalens mående efter incidenten?	Alla	LvM	LvU
Ja, fullt ut	18.81%	21.54%	17.02%
Ja, till viss del	41.74%	40.0%	42.55%
Nej	35.78%	30.77%	38.30%
Vet ej	3.67%	7.69%	2.13%

Hur upplever du att förekomsten av droger har utvecklats de senaste åren?	Alla	LvM	LvU
Förekommer inte droger på min institution	2.46%	1.94%	3.01%
Ökat mycket	15.48%	11.65%	16.54%
Ökat en del	33.66%	36.89%	32.33%
Oförändrat	24.08%	22.33%	27.07%
Minskat en del	7.13%	10.68%	4.89%
Minskat mycket	3.93%	6.80%	3.01%
Vet ej	13.27%	9.71%	13.16%

Hur upplever du att din arbetssituation påverkas av att ungdomar och klienter kan använda till exempel mobiltelefoner och datorer (så kallad EKT) inne på institutionerna?	Alla	LvM	LvU
Min arbetssituation påverkas negativt	76.92%	64.08%	80.99%
Min arbetssituation påverkas positivt	6.45%	9.71%	5.32%
Min arbetssituation påverkas inte av detta	16.63%	26.21%	13.69%

SiS - Förvaring eller vård?

Upplever du att användningen av EKT skapar möjligheter till oegentligheter för ungdomarna och klienterna?

	Alla	LvM	LvU
Ja, ofta	58.02%	34.65%	67.58%
Ibland	34.10%	47.52%	28.12%
Nej	7.89%	17.82%	4.30%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Kopplingar till kriminalitet	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	43.18%	24.24%	48.46%
Ökat lite	29.55%	32.32%	29.62%
Oförändrat	24.49%	40.40%	19.62%
Minskat lite	2.02%	2.02%	1.54%
Minskat mycket	0.76%	1.01%	0.77%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Kopplingar till gängkriminalitet	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	42.42%	13.13%	51.54%
Ökat lite	27.02%	33.33%	25.38%
Oförändrat	26.01%	47.47%	19.23%
Minskat lite	3.54%	4.04%	3.08%
Minskat mycket	1.01%	2.02%	0.77%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Den psykiska ohälsan	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	59.34%	66.00%	57.53%
Ökat lite	26.26%	18.00%	29.34%
Oförändrat	11.62%	10.0%	11.97%
Minskat lite	2.27%	6.00%	0.77%
Minskat mycket	0.51%	0%	0.39%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Väldskapital	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	45.71%	26.00%	51.35%
Ökat lite	27.53%	29.00%	28.96%
Oförändrat	20.71%	36.00%	15.06%
Minskat lite	4.29%	5.00%	3.86%
Minskat mycket	1.77%	4.00%	0.77%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Erfarenheter av missbruk	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	40.05%	33.00%	42.69%
Ökat lite	33.00%	30.0%	34.62%
Oförändrat	24.43%	33.00%	20.38%
Minskat lite	1.76%	4.00%	1.15%
Minskat mycket	0.76%	0%	1.15%

Hur upplever du att följande (se nedan) har förändrats bland ungdomarna/klienterna på din institution de senaste åren?

Neuropsykiatriska funktionsnedläggningar/diagnoser	Alla	LvM	LvU
Ökat mycket	55.70%	57.00%	56.98%
Ökat lite	26.58%	27.00%	26.36%
Oförändrat	15.70%	13.00%	15.50%
Minskat lite	1.77%	3.00%	0.78%
Minskat mycket	0.25%	0%	0.39%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Arbetstider	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	17.17%	6.93%	18.92%
Ganska missnöjd	15.66%	18.81%	13.51%
Varken nöjd eller missnöjd	14.39%	8.91%	16.60%
Ganska nöjd	28.28%	36.63%	27.03%
Mycket nöjd	24.49%	28.71%	23.94%
Vet ej	0%	0%	0%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Din närmaste chef	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	13.64%	11.88%	13.51%
Ganska missnöjd	12.12%	9.90%	11.58%
Varken nöjd eller missnöjd	16.67%	16.83%	16.99%
Ganska nöjd	24.49%	27.72%	25.10%
Mycket nöjd	29.80%	31.68%	28.57%
Vet ej	3.28%	1.98%	4.25%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Din närmaste chef	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	13.64%	11.88%	13.51%
Ganska missnöjd	12.12%	9.90%	11.58%
Varken nöjd eller missnöjd	16.67%	16.83%	16.99%
Ganska nöjd	24.49%	27.72%	25.10%
Mycket nöjd	29.80%	31.68%	28.57%
Vet ej	3.28%	1.98%	4.25%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Särskilda befogenheter och riktlinjer	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	13.13%	8.91%	12.36%
Ganska missnöjd	20.96%	15.84%	21.62%
Varken nöjd eller missnöjd	25.76%	29.70%	25.48%
Ganska nöjd	29.29%	33.66%	29.73%
Mycket nöjd	6.57%	6.93%	6.95%
Vet ej	4.29%	4.95%	3.86%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Utvecklingsmöjligheter	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	20.76%	19.80%	18.53%
Ganska missnöjd	23.29%	24.75%	23.17%
Varken nöjd eller missnöjd	24.56%	24.75%	25.87%
Ganska nöjd	23.04%	21.78%	25.48%
Mycket nöjd	6.33%	7.92%	5.02%
Vet ej	2.03%	0.99%	1.93%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Arbetsmiljön	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	25.82%	25.74%	23.94%
Ganska missnöjd	29.37%	29.70%	29.34%
Varken nöjd eller missnöjd	17.72%	17.82%	17.76%
Ganska nöjd	22.03%	17.82%	25.10%
Mycket nöjd	4.56%	6.93%	3.86%
Vet ej	0.51%	1.98%	0%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Ledningen för Statens Insitutionsstyrelse	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	29.80%	23.76%	31.15%
Ganska missnöjd	22.22%	23.76%	21.92%
Varken nöjd eller missnöjd	24.49%	22.77%	25.77%
Ganska nöjd	14.39%	18.81%	13.46%
Mycket nöjd	3.03%	2.97%	1.92%
Vet ej	6.06%	7.92%	5.77%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Lön och andra villkor	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	39.90%	42.57%	37.69%
Ganska missnöjd	29.80%	22.77%	33.08%
Varken nöjd eller missnöjd	16.92%	17.82%	17.69%
Ganska nöjd	11.36%	14.85%	9.62%
Mycket nöjd	1.77%	1.98%	1.54%
Vet ej	0.25%	0%	0.38%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Information från arbetsgivaren	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	20.36%	15.84%	19.46%
Ganska missnöjd	22.39%	22.77%	22.96%
Varken nöjd eller missnöjd	25.70%	21.78%	28.40%
Ganska nöjd	23.16%	25.74%	23.35%
Mycket nöjd	7.63%	12.87%	5.06%
Vet ej	0.76%	0.99%	0.78%

Hur nöjd eller missnöjd är du med följande när det gäller ditt jobb?

Implementering av nya regler och beslut	Alla	LvM	LvU
Mycket missnöjd	21.46%	18.81%	20.0%
Ganska missnöjd	27.02%	29.70%	27.31%
Varken nöjd eller missnöjd	28.54%	26.73%	30.0%
Ganska nöjd	17.17%	18.81%	18.08%
Mycket nöjd	2.78%	2.97%	2.31%
Vet ej	3.03%	2.97%	2.31%

Om du räknar in alla faktorer i din arbetsmiljö, upplever du att din arbetsmiljö har förändrats de 2-3 senaste åren jämfört med tidigare?

	Alla	LvM	LvU
Nej, oförändrad	10.86%	10.89%	11.92%
Blivit mycket sämre	30.05%	28.71%	27.69%
Blivit sämre	35.61%	34.65%	38.85%
Blivit bättre	10.86%	11.88%	10.38%
Blivit mycket bättre	2.02%	1.98%	1.92%
Arbetade inte inom SiS för 2-3 år sedan	3.79%	3.96%	3.46%
Vet ej	6.82%	7.92%	5.77%

Hur upplever du att covid-19 pandemin har påverkat din arbetsmiljö?

	Alla	LvM	LvU
Min arbetsmiljö har förbättrats	6.38%	10.89%	3.50%
Min arbetsmiljö har försämrats	55.10%	56.44%	54.47%
Min arbetsmiljö har inte påverkats	38.52%	32.67%	42.02%

Hur troligt är det att du arbetar kvar inom SiS/ på din nuvarande arbetsplats om två år?

	Alla	LvM	LvU
Helt uteslutet/inte alls troligt	12.94%	12.87%	11.97%
Inte särskilt troligt	21.83%	21.78%	22.39%
Varken eller	17.01%	15.84%	17.37%
Ganska troligt	22.34%	22.77%	23.55%
Mycket troligt	17.77%	18.81%	18.15%
Vet ej	8.12%	7.92%	6.56%

SIS - Förvaring eller vård?

I vilken utsträckning upplever du att din arbetsgivare lyssnar på dig och dina kollegor när ni tar upp problem, t ex arbetsmiljöproblem	Alla	LvM	LvU
I mycket liten utsträckning	26.90%	23.76%	26.74%
I ganska liten utsträckning	25.63%	22.77%	27.13%
I varken lite eller stor utsträckning	18.27%	23.76%	16.28%
I ganska stor utsträckning	23.35%	24.75%	24.81%
I mycket stor utsträckning	5.84%	4.95%	5.04%

Jag godkänner att Seko använder mina svar anonymt som rapportunderlag kring arbetsmiljön på SIS	Alla	LvM	LvU
Ja	100%	100%	100%

Seko

Box 1105
111 81 Stockholm
seko@seko.se
www.seko.se